

Innspill og tilbakemeldinger på krav og kriterier til bærekraftige tekstiler

Aalesund Protective Wear as heretter kalt AAPW, er en leverandør av arbeidsklær til både private og offentlige aktører. Vi ønsker med dette å komme med tilbakemeldinger på DFØ sitt forslag når det krav og kriterier til bærekraftige tekstiler.

Generell tilbakemelding

På generelt grunnlag ønsker vi å si at det er bra at det er krav og kriterier som er på et nivå som gjør at alle aktører må skjerpe seg og jobbe hardere for bærekraftige tekstiler. Når det sagt så vil vi foreslå at det kan være en tanke at tilbydere legger frem at i løpet av kontraktperioden, gjerne da med en tydelig forventning om tidsramme så skal alle de krav som stilles være på plass. Altså ikke en forventning at dette allerede er på plass. Det eksempel på dette kan være at når tilbyder lyser ut et anbud så kan det være krav om CO2 utslipp på produktene. Dette er noe som svært få har på plass i dag når det gjelder arbeidsklær, men kravet kan da formuleres slik at i løpet av kontraktperiodens første 2 år, skal aktøren kunne rapportere dette og ha dette på plass. Dette vil være en noe mykere tilnærming som gjør at mange aktører ikke blir ekskludert, men likevel må omstille seg og få på plass CO2 avtrykk på produktene. Vi ser at dette ser det ut som er tenkt skal være slik, så det er bra.

På dette området og mange andre, jobbes det godt hos flere aktører også AAPW, men det er en tidkrevende prosess, spesielt siden det er lite data lenger ned i leverandørkjeden, både med tanke på Co2 utslipp på produksjonsnivået, men også helt ned på råstoffnivå. Det vil derfor være nødvendig med litt tid for å få dette på plass.

Dette gjelder egentlig også da på mange andre områder, som resirkulering. Nå har nylig Norsk Tekstilgjennvinning åpnet sitt anlegg i Sandefjord. Dette er veldig viktig for hvordan tekstiler kan gjenvinnes i Norge, det er også gjennomført en hel del prøveprosjekter bl.a. som Nf&Ta har stått for. Det er enklere å gjenvinne produkter laget av ren ull eller bomull, enn arbeidsklær som består av svært mange komponenter. Leverandørmarkedet er enda umodent på dette området, selv om det jobbes iherdig med dette hos flere.

Tilbakemeldinger på spesifikke spørsmål

1. Bærekraftig bruk av tekstiler – eie

Generell tilbakemelding: I dag er det ytterst få som har på plass Digitalt PassPort for tekstiler. Dette er krav som kommer fra EU og er en del av EU sin grønne strategi, så det er ehlrt klart noe som mange aktører har på agendaen å få på plass. Det er fremdeles litt utforskende tilnærming mange har til det hele, siden det ikke er helt klarlagt ennå fra EU sin side hva lovkravet kommer til å inneholde. Men det ser ut til at det går i en retning av en QR kode på hvert enkelt produkt/klesplagg som da skal gi informasjon om hvor det er laget, av hvem, hvordan det skal vaskes, hva skal gjøres når det skal kastes, bruk for å ta vare på klesplagget lengst mulig, og hvordan reparere. Så dette er mye i likhet med det

som blir lagt frem som forslag til punkt 1. Bortsett fra at de ter skrevet i punkt 1. at informasjonen skal være knyttet til det enkelte tekstil, altså ikke per produkt(?) Dette gjør det noe mer utfordrende å oppfylle. Innspill kan heller være å forvente informasjon på produkt, for som sagt selv her, har ikke leverandører dette på plass.

Spørsmål til høring: markedet er i ferd med å få implementert informasjon om bruk og vedlikehold opp til hvert enkelt klesplagg digitalt, men det vil nok være anslagsvis 2 år frem i tid før dette er mer satt på hvordan det skal gjøres. Norsk Standard jobber med en standard for dette, og derfor kan det være hensiktsmessig og realistisk å vente med dette kravet til denne er på plass er vår tilbakemelding. QR kode er det som er mest omsnakket akkurat nå som den beste sporingen for informasjon.

Tidsfrist for dette altså 2 til 3 år vil være realistisk. Det kan være en idé å stille krav til de dyreste plaggene, innenfor en kortere tidslinje.

2. Statistikk og måling – eie

Generell tilbakemelding: Under viderekomne så er dette mulig når DPP (Digitalt PassPort) er på plass, så dette henger tett sammen med spørsmål 1. Under Grunnleggende nivå er dette helt innenfor å stille krav om. At virksomheten skal utarbeide interne rutiner knyttet til bruken av informasjon kan da knyttes opp mot et krav om ISO 9001 kvalitetsledelse der man da bruker informasjon for å hele tiden forbedre kvalitet i leveransen.

Spørsmål til høring: sporing kan mulig integreres med DPP, men markedet er ikke modent – ennå. GDPR må det også tas høyde for, og vaskeritjenestene og hvor moden de er. En tydeligere spesifikasjon er på sin plass.

5. Design for lang levetid

Kommentar til vedlikeholdsavtale: i utgangspunktet er det mulig å fylle opp en vedlikeholdsavtale, men 10 år vil mulig være for lang å tid å forvente. Det kommer naturligvis an på type produkt dette er, og for hvilken bruke det har. Selv om det strebes etter å lage produkter som skal vare over lang tid, så vil nok de fleste produkter være modne for utskiftning etter 5 år. Da tenker vi på produkter som typisk brukes ute i røft vær og klima, og under røffe forhold, som type arbeidsklær. Å tilby en vedlikeholdsavtale i denne perioden vil nok kunne la seg gjøre. Mulig kan dette blir 10 år etter hvert som man gjør seg en del erfaringer.

Reservedeler kan være priset som en del av vedlikeholdsavtalen eller produktene, og ikke som en egen prisliste.

Punktene rundt logo kan være noe utfordrende å oppfylle. Selv om logo trykkes i god kvalitet, så er det noe utenfor leverandørens kontroll hvordan punktet skal oppfylles. Vil si at dette henger en del på tilbyder og hvordan de ønsker logoen utført.

7. Flammehemmere

a. De som stiller krav om flammehemmerende tekstil, viser som regel til ISO 11612 sertifisering. Standarden spesifiserer følgende krav:

- I. Begrenset flammespredning

- II. Beskyttelse mot overføringsvarme
- III. Beskyttelse mot strålevarme
- IV. Beskyttelse mot sprut av smeltet aluminium
- V. Beskyttelse mot sprut av smeltet jern
- VI. Beskyttelse mot kontaktvarme

Forslag er å forholde seg til dette sertifiseringskravet som allerede er standardisert og velkjent. Det er en rekke tester som skal oppfylles for at plagget skal få denne godkjenningen. Deretter kan det jobbes med innenfor standarden hva kjemikaler som skal/skal ikke være lovlige.

8. Oppstartstid

Det kommer litt an på kompleksiteten til de plaggene som etterspørres. Det er likevel et viktig poeng å gi oppstartstid en tidsramme på minimum 6 måneder, da det vil ofte være nødvendig for at designprosessen skal bli nøyaktig nok, samt at det skal produseres og i tillegg skipes (transporteres) fra produsenter. Samtidig skal det ivaretas både miljøhensyn og menneskerettigheter. Produsenter streber etter å unngå bruk av overtid i alle ledd, samt å at fyllingsgraden på biler og eller containere er fullt optimale slik at CO2 belastningen blir minimal.

9. Sosialt ansvarlig produksjon – utvalgte produkter

Det er flere merkeordninger som er aktuelle for tekstil Et innspill her er at Etisk Handel Norg har laget en veldig god oversikt over sertifiseringer og hva disse dekker. Eksempelvis er det veldig godt kjente svanemerket et merke som dekker godt de aller fleste områder innenfor sosialt ansvarlig produksjon. Svanemerket er også veldig godt kjent og utbredt i andre bransjer og industrier. Merket fanger svært godt opp også miljøaspekter.

10. Aktsomhetsvurderinger for ivaretagelse av grunnleggende menneskerettigheter

Alle leverandører til offentlige anskaffelser må gjøre aktsomhetsvurderinger av sine leverandører og dokumentere dette offentlig på sine hjemmesider.

11. Kontroll av ivaretagelse av grunnleggende menneskerettigheter ved produksjonsenhetene inklusive kontroll av utbetalingen av levelønn.

Dersom det ikke kan dokumenteres at levelønn etterleves, så bør det gis halvpoeng (reduerte poeng). Alternativt gi leverandør en tidsfrist dette skal være dokumentert innen kontrakstiden. Det bør være dokumentert fra en uavhengig sivilsamfunnsorganisasjon.

12. Innhold av stoffer som gir grunn til bekymring (kandidatlisten)

De fleste leverandører har et forhold til REACH listen.

Kommentarer skrevet av

Bodil Jåtun Molvik

Sustainability and Compliance Specialist

Tlf: 95878082

bodil@aapw.no

Aalesund protective Wear as